

Nai Kiran

2024-25

Lala Jagat Naryan Education College

Muktsar Road, Jalalabad (West)

Website : www.ljneducollege.com

E-mail : ljneducollege@yahoo.com

Message from Chairman

I am extremely happy to speak through this college magazine, as Lala Jagat Naryan Education College brings out the annual college magazine, NAI KIRAN publishing a magazine today is indeed a tedious and herculean task.

The name and fame of an institute depends on the caliber and achievements of the students and teachers. This magazine is going to showcase the strength of our institute. Let this be a forum to exhibit the potential of faculty and students with their literary skills and innovative ideas.

The institution aims at changing the face of our region by acting as a prime centre of knowledge enhancement and career development.

Sh. Ashok Kumar Aneja
Chairman

Lala Jagat Naryan Education College, Jalalabad (w)

From the Desk of Principal

It gives me great pleasure to write a few words as prologue for our college magazine NAI KIRAN. This publication of magazine encapsulates the spirit, achievements and aspirations of our dynamic and talented college community.

This magazine is a celebration of our collective achievements. It highlights the diversity of talent and dedication to excellence of our Lala Jagat Naryan Education College.

As we navigate an ever-changing world. It is important to stay connected and informed. The magazine served as valuable resources that keep us engaged with the broader academic and professional community.

I am immensely proud of the collaborative efforts for creating this magazine.

Dr. Neetika

Principal

Lala Jagat Naryan Education College, Jalalabad (w)

From the Editorial Board

It's an honour for me that Honorable Chairman Sir and Respected Principal Ma'am has assigned me the task of the chief editor. The journey in the making of this magazine was pleasant and thrilling with our enthusiastic editorial team working relentlessly in their attempt to compile a masterpiece. Our endeavour has been to accomplish a benchmark by getting original articles and the chain of events happened with the support of the union. Nothing can be more rewarding than working with a team of level headed and surefooted members. The experience is an extremely humble one. One becomes acutely conscious of one's own failing and from there begins the process of evolving. We, therefore, thank the management for reposing their faith in us and extending their whole hearted contribution in every possible way. Without your efforts we wouldn't have been able to release this magazine.

Mr. Aman Jhamb

Editor - in- Chief

Science Section

Session 2024-25

Editorial

It gives me immense pleasure to introduce this edition of our magazine 'Nai Kiran'. This year the magazine has been designed and conceptualised by the students. Our aim is to encourage creativity of thought among students so that they may learn and grow in every aspect.

In this publication, we offer a wide variety of articles which are contributions by the current students.

I convey a word of thanks to Dr. Neetika mam, she given me opportunity to write few words.

I thanks to Mr Aman Jhamb sir with their entire editorial team for their efforts and his contribution.

Our Student have been very forthcoming and that has enabled us to work as a team, and I extend my sincere thanks to them.

My best wishes to all.

Ms. Rinkle

Climate Change

Leading the fight against climate change

Lots of obstacles that we will face

Global warming is coming soon

But we'll still see the sun and moon

What about our plants and trees?

Mother earth needs some peace

On top of the trees are some honey bees

Lovely birds sweetly sings

Abhiruchi

WONDERS OF SCIENCE

The role of science is very important in our everyday life. Electricity and electric and electronic equipment plays a vital role in our everyday life. Now diagnosing the problem becomes much easier with the help of the invention of X-Ray, Ultrasonography, ECG, MRI, Penicillin, etc. USTopper.

Inventions of science have made our traveling fast and comfortable. We can reach safely at any part of the world within a few hours.

Science has brought an evolution in communication. Now we can talk and see people on mobile phones.

Jasleen Kaur

The Horrid Voice of Science

“There's machinery in the butterfly;

There's a mainspring to the bee;

There's hydraulics to a daisy,

And contraptions to a tree.

"If we could see the birdie

That makes the chirping sound

With x-ray, scientific eyes,

We could see the wheels go round."

And I hope all men Who think like this

Will soon lie Underground.

Vanshika

TRAGEDY ON THE ICY HEIGHTS

Lance Naik Hanumanthappa, the last surviving brave Indian soldier, finally breathed his last on 11th February 2016 after battling for his life for almost eight days.

An avalanche had buried the soldier's camp along with nine of his colleagues on the icy heights of the Siachen Glacier on February 3. While the lives of his camp colleagues were snuffed out before rescuers reached them, soldier Hanumanthappa was rescued alive after being buried under 35 feet of snow for six days. However, the soldier lost the struggle for his life two days later.

Surviving at a height of around 19000 feet on the Siachen glacier is all about braving the odds and fighting the elements of nature. It is physically and medically not possible to live in those conditions beyond three months. Our brave soldiers stationed on the icy heights have to battle the extreme cold, in which a bath means a sponge bath and as simple a task as walking is a torture.

Snow blizzards further reduce the temperature to as low as 60 degrees below zero. Snowstorms on the Siachen glacier can last for as long as three weeks and winds here can touch speeds of 100 mph in no time. Avalanches are like death from the skies. The avalanches at Siachen are more dangerous as they are solid blocks of ice.

The extreme cold means the food intake is drastically reduced which means soldiers end up losing body weight drastically. With the lack of oxygen at those heights breathing is a big problem.

Only 10% of the oxygen is available at those heights as compared to the plains.

Frostbite and high-altitude pulmonary edema are other real dangers. Pulmonary edema is a condition where fluid gets accumulated in the lungs, making it difficult to breathe, and may also lead to coughing up blood. High-altitude cerebral edema (HACE) is another medical condition in which the

brain swells with fluid because of the physiological effects of travelling to a high altitude.

It involves disorientation, lethargy, and nausea among other symptoms. Soldiers are also at the risk of getting frostbite if their bare skin touches any metal object, such as the gun trigger, for more than 15 seconds. Fainting spells and pounding headaches are frequent.

Siachen is not for ordinary mortals. It is a place that only a few brave Indian soldiers can dare to venture. Our hearts go out to these brave souls who patrol the country's borders at such great heights.

Rekha Rani

“Banana peels may help detect melanoma”

HUMAN skin and banana peels share the same interest: they produce the same enzyme called tyrosinase which causes the small and black round spots when banana ripens. The same enzyme is present in human skin, and in greater quantities in people suffering from melanoma - a potentially deadly form of skin cancer.

This cancer's tell-tale spots are the result of a malfunction in the regulation of tyrosinase. The malfunction disrupts the pigmentation of the skin by melanin, the body's natural protection against the Sun.

SVALBAR

The researchers at the Laboratory of Physical and Analytical Electrochemistry in Switzerland determined that this enzyme is a reliable marker of melanoma growth.

The enzyme is not very apparent in stage

1; in stage 2 it is present in large amounts and evenly distributed and unevenly distributed in stage 3 of cancer. The results of the study were published in Angewandte Chemie journal. The spots on human skin and on a banana peel are roughly the same. My working with fruit, we were able to and test a diagnostic method.

Sheenam Kamboj

NEED FOR GENETICALLY MODIFIED CROPS

India is the second largest country in terms of population.

So fulfilling the basic needs of food for such a large population by traditional techniques is not going to work. There is the need for transgenic technologies that will help in low-input and high-output agriculture.

In the coming decades such techniques should be used to produce new varieties of crops such as pomato - a combination of tomato and potato.

Lovepreet

CAREFUL WITH FOOD

Thank you for the very informative article on how the great army of microbes make our life miserable, making what we eat inedible and even poisonous, unless we tame them to remove their harmful propensities. Against Microbes, August. We take it for granted that what we eat - whether natural foods like luscious fruits, milk, etc. or packaged foods - are just the right things for us. We don't realise that they could occasionally be life threatening.

We have heard of the innocent looking mushroom, inviting us with its appetising looks, which could even take our life. The attractive tomato or a mango which we consider very delicious could similarly be very dangerous if it is spoilt. Microbes or innocuous chemicals in say, tamarind, or spoilt lemon.

Asif Kataria

The S.C.I.E.N.C.E.

Behind a Successful Student

Safety comes first

Come to class

Integrity is important

Embrace your uniqueness

No distractions

Challenge yourself

Engage your mind

Rekha Rani

Computer Science

Session 2024-25

From the Editorial Board

The journey in the making of this magazine was pleasant and thrilling with our enthusiastic editorial team working relentlessly in their attempt to compile a masterpiece. Our endeavour has been to accomplish a benchmark by getting original articles and the chain of events happened with the support of the union. Nothing can be more rewarding than working with a team of level headed and surefooted members. The experience is an extremely humble one. One becomes acutely conscious of one's own failing and from there begins the process of evolving. We, therefore, thank the management for reposing their faith in us and extending their whole hearted contribution in every possible way, to our CS student union council for being an enabler and motivator and to all the teachers associated with 'Nai Kiran'. Without your efforts we wouldn't have been able to release this magazine.

Editor

Mr. Aman Jhamb

CRYPTO CURRENCY

Cryptocurrency is basically a decentralised digital and virtual currency which is not regulated, monitored or controlled by any supervising authority. The only thing that upholds our integrity is cryptography and blockchain technology. And this is exactly where crypto currency and technology comes together, through blockchain. Blockchain and cryptocurrency, being two very different technologies, are very deeply intertwined and the digital money is able to function because of blockchain. Blockchain also developed further with the popularity of crypto even though it is used in many other areas. Blockchain is a collection of blocks, i.e., digital information that is stored across various computers to form a database. When transactions through crypto take place, they are added to these blocks which later on form a chain. These chains are protected and are difficult to manipulate. Many experts claim that blockchain technology has the power to change our lives in significant and multi-dimensional ways. It has potential for much more than just crypto and it is an innovative and miraculous way of storing data. It ensures then authenticity and protection of data and one of the most impactful uses we could attain out of it is as simple as storing sensitive yet personal data.

There are hardly a couple of things which attracted as much attention as the coronavirus and Cryptocurrency was surely one of them. With the first Cryptocurrency being introduced in 2009, the very famous Bitcoin, very few people knew or as much as cared about them. Then one day suddenly, the world was after these decentralised digital currencies and we could literally look at 800%

surge in even satiric and 'joke' coins (read DOGE). A person who had invested in these as a part of some truth or dare game was now a millionaire and every newspaper had the same headline. A new trend was here and it was not some dance or meme, but a Laxmi chit fund-sure shot in a whip way of becoming rich, only difference being, this was actually legit. Does this not seem too good to be true? Why don't people buy 20\$ worth of these coins, get rich and end poverty? Because these supposedly new age replacement for real, normal, everyday money were not really so. In Jan 2021, all these crypto currencies crashed leading to \$134B losses. How did this happen? The distrust of governments and unstable market were the main culprits to blame. However, this opened investor's eyes and the bitter truth of investment was realised yet again, that loss and gain are the two sides of the same coin.

Yes, Cryptocurrency is an excellent investment opportunity and could be the boon for our generation or until the next quick money option emerges, but it comes with equally high-risk factors. With no regulatory body or no nodal authority, it is just a peer-to-peer network of transactions and the anonymity worries government and people alike. As of now, crypto can more easily be used for criminal activities rather than daily life transactions. With more developments, maybe a new age of virtual cash could come with crypto as safe as rupee and dollar, but today with the ever-fluctuating rates and such vague nature, further huge advancements are necessary. This tug of war situation is a part of the journey and at the end either Cryptocurrency will be a revolutionary idea or just a primitive prototype of virtual currency which taught quite a few lessons.

Shyna

REVOLUTIONIZING INTELLIGENCE : AI'S QUANTAM LEAP

“INTELLIGENCE REIMAGINED AI : THE FUTURE UNLOCKED”.

Artificial intelligence has made tremendous strides in recent years, transforming the way we live, work, and interact. The latest advancement in AI technology are pushing the boundaires of innovation, enabling machines to learn, and adapt like never before.

Generative AI models, such as DALL-E and ChatGPT, can create realistic text, images and music for content creation,art and design.Personalized education and career paths.

Quantum AI explores the intersection of quantum computing and AI, solve complex problems that are currently unsolvable with traditional computers. It enables more effective teamwork between humans and machines, augmenting productivity and innovation.

Transfer of learning allows AI models to apply knowledge gained from one task to another. The development of new AI applications and improving performance.

The aim of AI is to make decisions more Transparent and accountable, enabling us to understand the reasoning behind AI driven actions and recommendations.

It is transforming the world at an unprecedented pace. From revolutionizing industries to redefining human-machine interaction. It is at the threshold of new era in intelligence ,we explore the latest breakthroughs and innovations in AI.

“The Future of intelligence, Unleashing the Unknown”

These latest breakthroughs of AI technology are poised to transform industries, revolutionize the way we work and unlock new possibilities for scientific discovery. The Catalyst for Change.

Shyna

EARNING THROUGH COMPUTER

Today, it is impossible to start earning without investing but I am bringing forward to you a variety of ways by which you can earn and you also do not have to make a big investment. You can make money at your own pace, on your own time whether you are looking for a full-time income or part time, there are ways to make your own investment free money from your computer. As the use of technology is rising the possibility of making money from your computer also increases. They are directly proportional to each other. You can do jobs online which didn't even exist a few years ago. While there are several scams out there but we are going to highlight the best ways to make online money. The options vary, whether you want to earn a few bucks while watching your favourite television show or you want to start an online business. There are easy and difficult ways to start this journey. Some work may only require a few hours a month while the other may require a few days and the rest a few months. Earning a significant amount of money online takes time, commitment, hard work and dedication. But with will there are endless possibilities to earn.

You can start by selling items online. You can start by selling your old furniture, clothing, kitchen appliances, or tools online which might be of no use to you but there are millions of people who are in search of such products. It hardly takes a few minutes you need to click good pictures of the item and upload it with a

description on a suitable platform like OLX, eBay etc. and find a good bid amount for it.

There is another very famous way which is becoming popular these days that is taking surveys and being paid for it all it takes is a few minutes for each survey and money is yours. While it won't make you rich or anything but you can earn quickly from it. Many brands and companies are looking for individuals to gather information about consuming habits and preferences of their customers. Hence, the longer you take the survey the more you are paid. A few such sites are PineCone Research, Lifepoints Panel, Survey Junkie etc. and you might also earn a few Vouchers from the same.

The most prominent way of earning through the computer is blogging. Its popularity is increasing day by day and there is a great potential to make money if you start a blog. All you need to do is be consistent and if you truly enjoy blogging then its perfect for you. There are many ways to make money through blogging like advertising, sponsored content and affiliate networks. There are many people who leverage their blog to get freelance writing jobs, paid speaking gigs and book deals.

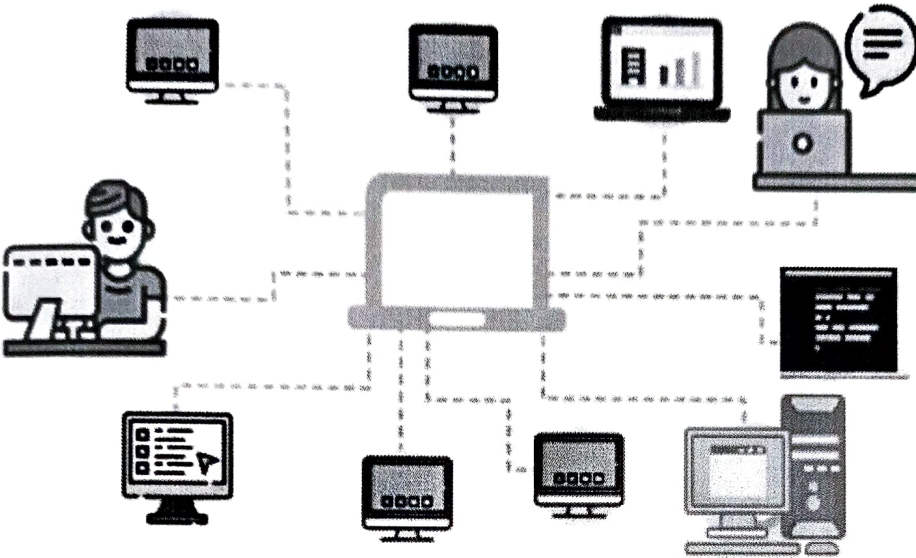
Creating a course is another most fun way of earning through computer. If you feel you have a skill or have a knowledge that you can share with others then you can start taking online classes. These days the online classes have become really popular especially during covid and all you need is a good Wi-Fi connection and teaching skills.

If you have a knack for graphic designing then you can start Designing logos and selling them to companies and individuals. All you need to have is a creative mind and then this is your future. There are free softwares and applications to do such designing like Canva, Sketch Up which you can use to design logos.

People these days are also earning by translating documents. The demands for translators is increasing as companies and individuals interact with each other around the globe. Hence, you can earn by working for a translating company or by your own.

What Is a Computer Network?

A **computer network** is a connection between two or more network devices, like computers, routers, and switches, to share network resources.

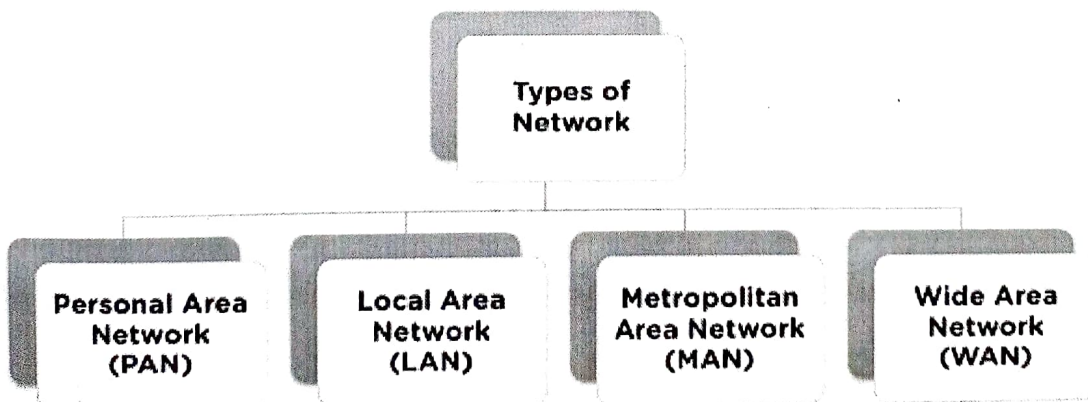

The establishment of a computer network depends on the requirements of the communication channel, i.e., the network can be wired or wireless.

Next, let's look into the types of networks available.

Types of Networks

According to the communication requirements, multiple types of network connections are available. The most basic type of network classification depends on the network's geographical coverage.

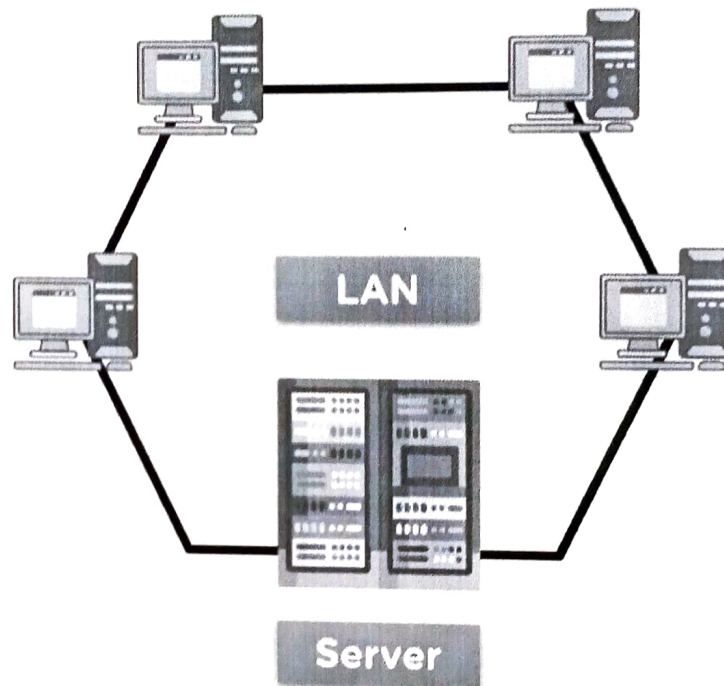

Below mentioned are different types of networks:

- PAN (Personal Area Network)
- LAN (Local Area Network)
- MAN (Metropolitan Area Network)
- WAN (Wide Area Network)

Let's look into each of the network types in detail.

What Is Local Area Network (LAN)?

Advantages and Disadvantages of LAN Network

Advantages

Transmission of data and services is relatively higher than other network

Disadvantages

Need constant administration of

connections.

experienced engineers
for functioning.

The Network Server acts as a central unit
for the whole network.

Probability of leak of
sensitive data by LAN
administration.

What Is Metropolitan Area Network (MAN)?

The Metropolitan Area Network (MAN) is a network type that covers the network connection of an entire city or connection of a small area. The area covered by the network is connected using a wired network, like data cables.

Advantages and Disadvantages of MAN Network:

Advantages

Provides Full-Duplex data transmission in
the network channel for devices.

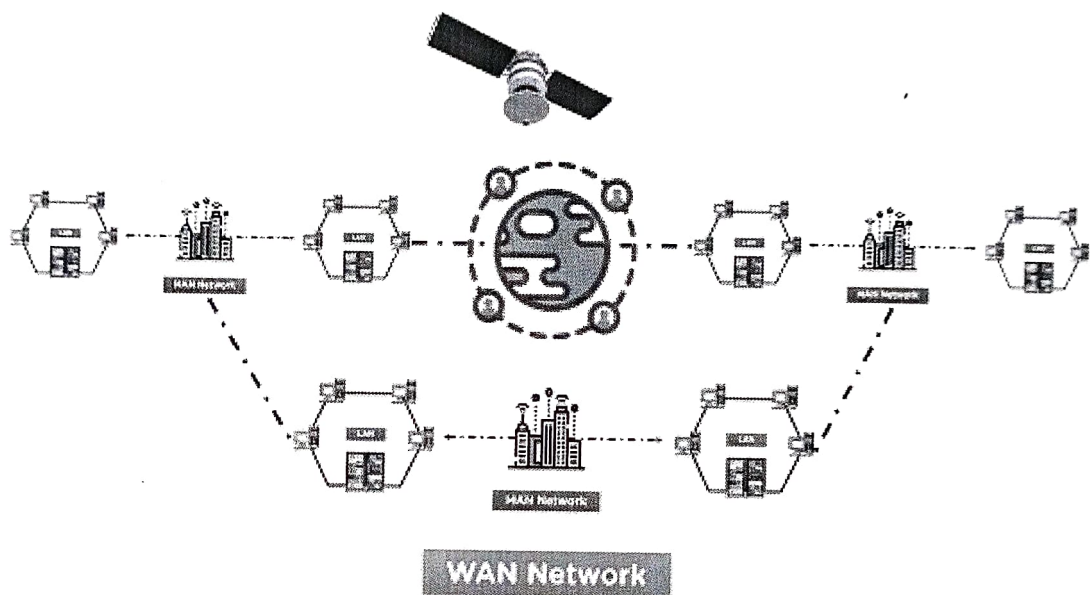
Disadvantages

High probability of
attack from hackers and
cybercriminals due to
large networks.

The network connection area covers an entire city or some parts using the optic cables.

The need for good quality hardware and the installation cost is very high.

What Is Wide Area Network (WAN)?

The Wide Area Network (WAN) is designed to connect devices over large distances like states or between countries. The connection is wireless in most cases and uses radio towers for communication.

The WAN network can be made up of multiple LAN and MAN networks.

Different Types of Wireless Communication Media

We are living in a world, where we can connect with friends within seconds no matter how far they are. But this was not possible in earlier days. We all have heard and read that earlier communication was very tough as sending a letter required many days and sometimes months. Today is not a same case we have different types of medium which can transmit our message very quickly. In this article, we will learn about transmission medium and after wireless communication. Now, what is a transmission medium? Basically, it transmits signals or messages from one computer to another computer. The transmission medium is further divided into two types: Wired or Guided transmission media (e.g.: Twisted pair cable, Ethernet cable, Coaxial cable, and Optical fiber) and other is wireless or unguided transmission medium (e.g.: Infrared, Radio link, Microwave link, Satellite link, Bluetooth, WIFI).

In this article, we are more concerned about wireless communication. So, let's begin understanding wireless communication.

Wireless Communication

Wireless communication is also referred to as Unguided Media or Unbounded transmission media. In this mode, no physical medium is required for the transmission of electromagnetic signals. In wireless communication, we can transfer our message through the air, water or vacuum i.e. Infrared, Radio wave, Microwave wave. So, we don't worry about the cables or any material to transfer messages, as we can send out a message without and medium.

Wireless communication has advantages and also have disadvantages like it is less secure if we talk about security.

Features

- No physical medium is required for transmission.
- It can carry signals through air, water, or vacuum.
- It can travel large distances but it is also less secure.

Let's discuss some of its types:-

Infrared

Infrared is used for short-range communication like TV remotes, mobile phones, personal computers etc. In science, the Infrared is part of a spectrum that is not visible to the human eye. The limitation of infrared rays is that they cannot penetrate any obstacles and can only use for short-range. Also, Infrared is used in night vision cameras as it has thermal properties. The frequency range of infrared rays 300GHz – 400THz

Uses:

As we have already have discussed they are used in TV remotes, PC devices like mouse and keyboards.

Advantage and Disadvantage:

If we talk about the merit part of infrared then we can say Infrared is one of the secure wireless communication mediums as it is used for short-range. Also, unlike other wireless mediums, infrared is quite inexpensive, and this is some reason it is used in many electronic devices.

Now, let's talk about the disadvantaged part of Infrared waves so they can only be used in short-range communication. Also, they cannot penetrate any obstacles like walls or any building.

Radio Waves

So we have seen the limitation of infrared waves, so here's another wireless communication that does not have limitations like infrared. Here we are discussing radio waves. that can travel large distances as well as can penetrate any wall (Omni-directional, these waves can move in all directions). These are easy to generate and can penetrate through buildings. The requirement of radio waves is antennas, sending antennas where one can transmit its message and the other is receiving antennas. The frequency range of radio waves:3KHz – 1GHz. Also, radio waves of frequency 300KHz-30MHz can travel long distances. Moreover, they are Susceptible to interference meaning they can penetrate any walls.

Uses:

Radio waves are used in AM and FM radios, and cordless phones. Also, some private and government organization reserves certain radio frequencies for direct communication.

Advantage and Disadvantage:

Radio waves have some advantages like they can travel long distances in all directions and can pass through any obstacles, and since they are wireless communication mediums so there is no need of digging and spreading wires. But, yes radio waves have some disadvantages too like radio waves are not effective in bad weather conditions, and they are less secure as they can travel large distances.

Microwaves

Microwaves are a line of sight transmission, meaning both the antennas sending and receiving should be properly aligned. Also, the distance covered by the signal is directly proportional to the height of the antenna. Microwaves have a frequency range between 1GHz – 300GHz. Basically, we used microwaves in mobile phones communication and television distribution.

Unlike radio waves, they are unidirectional, as they can move in only one direction, and therefore it is used in point-to-point communication or unicast communication such as radar and satellite.

Uses:

Microwaves are used in mobile phones communication and television distribution.

Advantage and Disadvantage:

If we talk about the advantages of microwaves then we say that it is a very fast way of communication, that can carry 25000 voice channels at the same time. Also, it is a wireless communication medium so there is no need of digging and spreading wires.

Now demerits of microwaves are the first expense, their installation and maintenance are very expensive. That turns this into a very expensive mode of communication. Moreover, Microwaves are also not very effective in bad weather conditions.

Mathematics Section

Session 2024-25

Editorial

It gives me immense pleasure to introduce this edition of our magazine 'Nai Kiran'. This year the magazine has been designed and conceptualised by the students. Our aim is to encourage creativity of thought among students so that they may learn and grow in every aspect.

In this publication, we offer a wide variety of articles which are contributions by the current students, with special write ups Neha & Riya. The edition of Mathletics also provides a glimpse of the activities that have happened in this academic year. These include workshops, seminars, talks, the annual departmental fest and associated activities.

I convey a word of thanks to Dr. Neetika mam, she given me opportunity to write few words.

I thanks to Mr Aman Jhamb sir with their entire editorial team for their efforts and his contribution.

Our Student have been very forthcoming and that has enabled us to work as a team, and I extend my sincere thanks to them.

My best wishes to all.

Ms. Rinkle

Mathematics

Mathematics is a kind of science.

We can't do a single moment without it.

Mathematics has made our everyday life easy & comfortable.

According to me life will be a puzzle without it.

Different kind of functions are worked out with math.

From numbers to computers & technology everywhere is math.

Shilpa Rani

The History of Mathematics

Mathematics first arose from the practical need to measure time and to count. The earliest evidence of primitive forms of counting occurs in notched bones and scored pieces of wood and stone. Early uses of geometry are revealed in patterns found on ancient cave walls and pottery. As civilisations arose in Asia and the Near East, sophisticated number systems and basic knowledge of arithmetic, geometry, and algebra began to develop.

Jyoti Bala

Mathematics

M-Marvelous multiplication

A-Alluring arithmetics

T-Tantalizing tangrams

H-Hypnotizing hypotenuses

E-Enticing equations

M-Mesmerizing monomials

A-Amazing Angles

T-Thrilling trigonometry

I-Inventive inequalities

C-Creative coordinates

S-Sassy sums

Muskan

Improving the public image of math using history:

Everything that makes pupils more enthusiastic about math is good for the public image of mathematics because most people form their opinion (not only) about math during their primary and secondary schooling; besides achieving the air they breathe give ideas haters" in a not officially mathematical context which is easier to achieve than trying to present.

Understanding Maths Phobia

The purpose of this event is to provide a reflective space in which we as professionals from a great many different backgrounds can share our ideas and experiences with the aim of developing our ability to help maths phobic students to deal with the demands of their chosen degree.

Shilpa Rani

ANGLES AND CIRCLES

Have I "The Spirit of Orthodoxy"?

I have not. But have I

The spirit of opposing? Perhaps I remember my mother complining
"you when yo aves have one"

And I "believe in Utopia"?

No. But it is a proper idea, Utopia. It is proper to hope.

Tha going rig be tere opace,

Not to piss our corrosion over

The beds of the flowers. If miracles will Not occur, there should be Mutations; not that I fancy Either Christ with a pistol (he used, I reflect, to turn us over, Naked, to demons) or Big Shots Whose nature and actions are mercy.

For my neck not the stiff collar Of the Men of the State, or of God, And not that soft collar God's Men Affect when they ape us In a bonhomous mufti, aggressive, and Left untenderly.

Tamanna

English Section

Session 2024-25

Editorial

Dear Students

First of all, I take this opportunity to wish you all very happy life at this noble temple of learning. The college has a glorious history and development. The green lawns, the lovely flowers are here to greet you. But all these by themselves are not enough. It is the life, the spirit and love of knowledge that you students bring wish you that really make this college a lively place.

Dear Students, come with full determination on to learn to acquire knowledge to form a noble character and a dawnless mind and prepare yourself for great battle of life. It is in this college for great battle of life. It is in this college that the foundation of your success and victory shall be laid. Have a healthy and constructive approach to use. Make your attitudes positive but flexible. Also remember that humality and humanity go a long way in forming your character and personality. Let me not bore you anymore. So with this I drop my pen.

Editor

Ms. Ekta

SMILE

Smiling is infectious
You catch it like the flu
When someone smiled at me today
I started smiling too
I walked around the corner C
And someone saw me grin
When he smiled I realised
I had passed it on to him
I thought about the smile
And then realised its worth
A single smile like mine
Could travel round the earth
So if you feel a smile begin
Don't leave it undetected
Start an epidemic
And get the world infected

Payal

TIME

To realise the value of ONE YEAR.

Ask a student who has failed in examination.

To realise the value of ONE MONTH.

Ask a mother who has given birth to a pre-matured baby.

To realise the value of ONE WEEK.

Ask an editor of a weekly.

To realise the value of ONE DAY.

Ask a daily wage labourer.

To realise the value of ONE MINUTE.

Ask a person who has survived in an accident.

To realise the value of ONE MILI SECOND.

Ask a person who has won a silver medal in olympics.

And even then if you don't realise
the value of TIME you must be a

Thanks to

those who hurt me,

you made me a stronger person.

Thanks to those who loved me, you
made my heart bigger. Thanks to those
who cared, you made me feel important.

Thanks to those who showed concern,
you let me know that you care. Thanks
to those who left, you showed me that
not everything is forever. Thanks to
those who stayed, you showed me the
true meaning of friendship. Thanks to
those who entered my life, you helped
me become the person

I am TODAY!

Jyoti

Class B.Ed II is Great

Class B.Ed II is very great,
But comes to the college late.
In free period, we take rest,
We are never ready for any test.
When a new teacher meets us,
She becomes sad.
This thing makes our,
Class reputation bad.
Students of this class,
Always find talking.
But in this class,
There are many toppers.
Who help in raising,
Up our college.

Three Friends

There were three friends Education, Wealth, Character.

Once, they met at one place while they were leaving the place, Education said, "Bye! I am going."

Whenever you want to meet me, come to school, college and universities. Then Wealth said, "Good Bye! I am going too". If you want to meet me, come at places where you can earn money. Meanwhile Character "Kept quite!" His friends asked him, "why are you silent?" Character replied, "Sorry friends! Once I am gone, I will never be back."

It is well said:-

"If wealth is lost, nothing is lost.

If health is lost, something is lost.

If Character is lost, everything is lost."

Ishita

Precious Treasure

A thing to win- Mind

A thing to drink- Anger

A thing to eat- Grief

A thing to gain- Knowledge

A thing to give- Love

A thing to say- Truth

A thing to give up- Selfishness

A thing to do- Service

A thing to make- Personality

A thing to praise- GOD

Ankita Rani

हिन्दी विभाग

सत्र – (2024-25)

संपादकीय

अखिल विश्व सुखी रहे सभी स्वस्थ एवं निरोगी रहें, सभी मानव कल्याण ही देखें और कोई भी दुख भागी ना होवे। भारतीय संस्कृति के इस महान स्वर को पूरे विश्व द्वारा उच्चरित किया जाए। इस स्वर ने एकता में अनेकता और अनेकता में एकता स्थापित करके मानव मंगल को परिमण्डित किया जा सकता है।

भारतीय समाज में मनुष्य नैतिक मूल्यों को धारण करके चलता है। तभी वह "वासुदेव कुटुंबकम्" की भावना का पालन कर रहा है। भारतीय संस्कृति ने अनेक संस्कृतियों को अपने में आत्मसात करते हुए विश्व में सबके लिए एक साकारात्मक ऊर्जा को जन्म दिया है। जिस कारण विश्व का प्रत्येक नागरिक स्वार्थ भावना से ऊपर उठकर मानव कल्याण हेतु तत्पर रहना चाहिए एवं हर लड़ाई लड़ने में सक्षम होना चाहिए। इन आदर्शों और नैतिक मूल्यों को शिक्षा के साथ शिक्षार्थियों को प्रदान करना ही लाला जगत नारायण कॉलेज का अपना कर्तव्य है।

निसंदेह, विद्यार्थी किसी भी शिक्षण संस्थान की महत्वपूर्ण कड़ी होते हैं जो शिक्षण संस्थान को गौरव प्रदान करते हैं। हमारे विद्यार्थी भी हमारे लिए बहुमूल्य हीरे हैं जो हमारे संस्थान से शिक्षा ग्रहण कर समाज एवं राष्ट्र के निर्माण में महत्वपूर्ण भूमिका अदा करते हैं। जीवन में नैतिकता एवं आदर्श को स्थापित करने हेतु एवं व्यक्ति के भावों को जीवित रखने के लिए साहित्य संजीवनी बूटी के रूप में कार्यरत है। साहित्य कविता, कहानी, लघुकथा, उपन्यास, जीवनी आदि अनेक प्रेरित शोध आलेखों का संग्रह है। विद्यार्थियों में ऐसे लेखन को प्रेरित करने के लिए कॉलेज की ओर से हर संभव प्रयास किया जाता है।

लाला जगत नारायण कॉलेज, नई किरण का प्रकाशन हर वर्ष करता है ताकि कॉलेज के विद्यार्थी इस प्रकाशन का अंग बन सके और अपनी रचनाओं द्वारा सकारात्मकता फैला सकें। यह सभी विद्यार्थियों के आत्मविश्वास को भी उजागर करता है और उन्हें जीवित रखने के लिए साहित्य संजीवनी बूटी के रूप में कार्यरत है। साहित्य कविता कहानी, लघुकथा, उपन्यास, जीवनी आदि अनेक प्रेरित शोध आलेखों का संग्रह है।

मैं मुख्य संपादक के तौर पर सभी विद्यार्थियों का धन्यवाद करती हूँ जिन्होंने अपनी रचनाओं के द्वारा इस पत्रिका में अपना अमूल्य योगदान दिया है। मुझे दृढ़ विश्वास है कि इसके अध्ययन उपरांत ज्ञान प्राप्त कर विद्यार्थी लाभान्वित होंगे।

मैं सभी का इस पत्रिका 'नई किरण' को पढ़ने के लिए स्वागत करती हूँ।

धन्यवाद

हिन्दी प्राध्यापिका

आरती कपूर

वही है जिंदगी जो दूसरों के नाम

"जिस व्यक्ति के विचार महान हैं,
उससे श्रेष्ठ व्यक्ति कोई हो नहीं सकता ।

वही है जिंदगी, जो दूसरों के नाम हो
हम रहें या ना रहें, बस यही कलाम हो,
वही है जिंदगी, जो दूसरों के नाम हो ।

वज़ह से तो हमेशा मुस्कुराते हो,
कभी-कभी बेवज़ह मुस्कुराओ भी ।

छीनना तो जानते हैं यहाँ सभी,
कभी अपने हिस्से की खुशी लुटाओ भी।
अकेलेपन में अगर रह लिया हो बहुत,
तो आओ सबके साथ समय बिताओ भी।

चलते रहे हो जिंदगी के सफ़र में,
तो थाम उंगलियाँ चलना सिखाओ भी ।
जीतते हो बहुत, खुद को कभी हराओ भी,
किसी को सीने से अपने लगाओ भी।

अगर कमा लिया हो बहुत धन-दौलत,

अब कमाओ कुछ दुआएं भी"

खामोशियों में रह लिये हो तो,

अब देखो हंसती दुनिया को भी ।
नींद आया करेगी कमाल की,
किसी को दे के थपकियां सुलाओ भी।
खुशियाँ देकर रखो अपनी खुशी की आस,
बहुत है लोग आप बाहें फैलाओ तो सही।
वो याद नहीं करते तो क्या हुआ,
समय-समय पर अपने होने का अहसास कराओ भी।
आज तक तो जिया है अपने लिए,
अब देखो जी कर दूसरों के लिए भी।

सिमरन

(अगर संगीत न होता)

ये दुनिया बेरंग हो जाती
सरगम के सुर न छिड़ते
न ही ढोल मंजीरे बजते
मन निराशा से भरा रहता
कोई भी प्रसन्न न रह पाता
अगर संगीत न होता

नीरू

गुरु गोबिन्द सिंह जी

हालात कितने ही खराब क्यों हों,
जीत की लालसा मन में होनी चाहिए ।

फूल मिले, कभी शूल मिले,
प्रतिकूल, उन्हें हर मार्ग मिले।

फिर भी, चलने की ठानी थी,
मुगलों से हार न मानी थी।

नवें गुरु पिता तेगबहादुर,
माता गुजरी धन्य हुई ।

गोबिन्द सिंह ने जन्म लिया,
माटी बिहार की धन्य हुई ।

नवें वर्ष गुरु पद पाकर,
दशम गुरु निहाल हुए ।

तन-मन देकर, देश धर्म की
रक्षा में, वे बहाल हुए ।

ज्ञान, भक्ति, वैराग्य, समर्पण,
देशभक्ति में, निज का अर्पण ।

हर हाल में धर्म बचाए थे,
वे कहाँ किसी से हारे थे ॥

धर्म की खातिर, खोया पिता को,

माँ ने भी बलिदान दिया ।

पुत्रों को भी खोकर जिसने,

धर्म को ही सम्मान दिया ॥

मन मंदिर हो, कर्म हो पूजा,

बढ़कर सेवा से, धर्म न दूजा ।

नव धर्म-ध्वज, फहराया था,

पाखंड कभी न, भाया था ॥

ऐसे ही इन्हों ने,

गुरु गोबिन्द सिंह जी नाम कहलवाया था।

सरबजीत कौर

समाज के संस्कार

यह न करो यह न करो,

यहाँ न जाओ वहाँ न जाओ।

सहने की आदत डालो ,

पढ़ लिख कर क्या हो जायेगा ?

घर का भिन्न भिन्न काम तुम सीखो।

लड़की हो ,

अपनी भावनाओं का बलिदान तुम करना सीखो।

शादी का घर भार संभालो

जीवन को परिवार पर न्योछावर कर डालो

जीने का अधिकार नहीं है तुम्हें।

न मरने की आज़ादी है तुम्हें।

अपने जीवन के अंतिम समय में,

जब लाल, जिनके लिए कर दी थी अपनी जिंदगी न्योछावर,

समझे अपनी ही माँ को बोझ,

तब मन ही मन झुलाती है

पुरानी मान्यताएँ कि लड़की हो

अपनी भावनाओं का बलिदान तुम करना सीखो

सिमरन

सफलता-सरल है

नित लड़ो, नित जीतो

साहस मात्र सहारा है।

संघर्ष करके आगे बढ़ो,

ये जीवन सिर्फ तुम्हारा हैं।

लड़ना सीखो, भिड़ना सीखो

बाधाओं से टलना सीखो।

औरों को तुम कहने दो,
जहाँ कदर नहीं वहाँ रहने दो।
गैर छोड़ो, अपने छोड़ो।
अपनों से कुछ पाना छोड़ो।
कोई नहीं जब तेरे साथ
रख ईश्वर में तू विश्वास।
सफल होना कुछ दूर नहीं,
वो सफलता हैं कोई नूर नहीं।
तू कर प्रयत्न हो जा पार,
दिन लगेंगे दो या चार।

नीरु

माँ

इस दुनिया में सबसे आसान और
अनमोल शब्द है - माँ | माँ दुनिया का एकमात्र
ऐसा शब्द है, जिसे किसी परिभाषा की
जरूरत नहीं, क्योंकि यह शब्द नहीं,
एहसास है। मा प्रेम, त्याग और सेवा की
मूर्ती है। सचमुच, माँ ईश्वर का प्रतिरूप!

कुलविंदर कौर

एक विचार

रात को सोने से पहले ईश्वर से हमें अपने गुनाहों की माफी अवश्य माँग लेनी चाहिए। शायद यह हमारी जिन्दगी की आखिरी रात हो। समय के बदलने के साथ-साथ हमें अवश्य बदलना चाहिए। परन्तु इतना भी नहीं बदलना चाहिए कि हम अपने आप की पहचान करना ही भूल जाए।

शिल्पा

कॉलेज के दिन

कॉलेज के क्या दिन हैं यारो

खूब मज़े हम करते हैं

रोज़ रोज़ हैं कॉलेज जाते

बस छुट्टी से ही डरते हैं

कैन्टीन की चाय के आगे

सारी दुनिया फीकी है

लाईब्रेरी की शान्ति

मन्दिर मस्जिद जैसी है

प्रोफ़ेसर के प्यारे लैक्चर

खूब हमें तो भाते हैं ।

उनकी ही वजह से तो हम

क्रीमी लेयर कहलवाते है।
शुक्रगुजार हम अपने कॉलेज के
जिसने दिल से हमें अपनाया है

हम भी हैं ये वादा करते
इसकी शान को बढ़ायेगे
इसकी शान को बढ़ायेगे

नीतू बाला

किसानों का सम्मान हो

पथरीली बंजर जमीन को
जिसने हरे-भरे खेतों में ढाला है
अपना ही नहीं पूरे भारत का
पेट जिन कृषकों ने पाला है
अब जरूरत है उनका भी गुणगान हो

किसानों का सम्मान हो!

जो मिट्टी को चीरकर
उससे अनाज उपजाते हैं
जो हमारे भारत देश की मिट्टी को
हीरे मोती उगलने वाली बताते हैं

उन कृषि करने वालों का कल्याण हो

किसानों का सम्मान हो!

सिंचता है वह कृषक

खेतों को अपने मेहनत के पसीने से

शपथ लें हम बनाएं ऐसा वातावरण

कि कोई कृषक तंग ना आए जीने से

अन्नदाता भी अब इस देश का अभिमान हो

किसानों का सम्मान हो!

मनोज कुमार

वक्त नहीं

हर खुशी है लोगों के दामन में पर एक

हँसी के लिए वक्त नहीं,

दिन रात दौड़ती दुनिया में जिन्दगी के

लिए वक्त नहीं,

माँ की लोरी का एहसास तो है पर माँ

को माँ कहने का वक्त नहीं,

सारे रिश्तों को तो मार चुके हैं हम

लेकिन अब उन्हें दफनाने का वक्त नहीं,

सारे दोस्तों के नंबर मोबाइल में हैं लेकिन
हमारे पास दोस्ती निभाने के लिए वक्त नहीं,
गैरों की क्या बात करें जब अपनों के लिए ही वक्त नहीं,
पैसों की दौड़ में ऐसे दौड़े हम कि
थकने का भी वक्त नहीं,
तू ही बता ऐ जिन्दगी, इस जिन्दगी का क्या होगा?
कि हर पल मरने वालों को जीने के लिए भी वक्त नहीं।

मनोज कुमार

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ
ਸੈਸ਼ਨ 2024-25

ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਦਸਤਕ

ਜਿੰਨਾ ਕੋਲ ਕੋਈ ਕਲਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਅਕਸਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ। ਸ਼ਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਤਾਂ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਬੰਦਿਸ਼, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕਲਾ ਅਜਿਹੀ ਰੱਬ ਦੀ ਬਖਸ਼ੀ ਦਾਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉਸ ਵਕਤ ਵੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਮਜ਼ੂਦ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਦ ਉਹ ਜਿਸਮਾਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਕਲਾ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਡੁੰਘਾਈਆਂ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਸਾਦੇ ਸ਼ਬਦ, ਗਹਿਰੇ ਚਿੰਤਨ ਦੀ ਛਾਪ ਛੱਡਦੇ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਜਿੰਦਗੀ ਉਸ ਦਿਨ ਖਤਮ ਹੋਣ ਲਗਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।

ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਉਹ

ਮੁੜਿਆ ਪੰਨਾ ਨਾ ਬਣੇ.....

ਜਿਸਨੂੰ ਵਿਹਲੇ ਟਾਈਮ ਹੀ

ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ.....

ਸੰਪਾਦਕ

ਨਿਰਮਲਾ ਰਾਣੀ

ਲੋਹੜੀ

ਵਾਹਵਾ ਜੀ ਅੱਜ ਲੋਹੜੀ ਆਈ।

ਸ਼ਾਵਾ ਜੀ ਅੱਜ ਲੋਹੜੀ ਆਈ।

ਸ਼ਾਵਾ ਜੀ ਮਾਘੀ ਨਾਲ ਲਿਆਈ।

ਸਾਰੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਰਲ ਲੋਹੜੀ ਮਨਾਈ।

ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਮਨਾਈ।

ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਛਾਈ।

ਵਾਹਵਾ ਜੀ ਅੱਜ ਲੋਹੜੀ ਆਈ

ਸ਼ਾਵਾ ਜੀ ਮਾਘੀ ਨਾਲ ਲਿਆਈ।

ਦੁੱਲੇ ਭੱਟੀ ਨੇ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਧੀ ਛੁੜਾਈ।

ਫਿਰ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਸੀ ਕਰਵਾਈ।

ਉਸ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿਚ ਇੱਕ ਸੇਰ ਸ਼ੱਕਰ ਪਾਈ।

ਤਾਂ ਹਰ ਪਿੰਡ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਗਲੀ ਵਿਚੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ

ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ ਵਾਲਾ ਹੇ ਦੁੱਲੇ ਧੀ ਵਿਆਹੀ ਹੋ।

ਸੇਰ ਸ਼ੱਕਰ ਪਾਈ ਹੋ,

ਸੁੰਦਰ ਮੁੰਦਰੀਏ ਹੋ।

ਵਾਹਵਾ ਜੀ ਅੱਜ ਲੋਹੜੀ ਆਈ।

ਸ਼ਾਵਾ ਜੀ ਮਾਘੀ ਨਾਲ ਲਿਆਈ।

ਅਮੀਰ ਦੀ ਧੀ ਲੋਹੜੀ ਮੰਗਣ ਆਈ।

ਗ਼ਰੀਬ ਦੀ ਧੀ ਲੋਹੜੀ ਮੰਗਣ ਆਈ।

ਹਰ ਜਾਤੀ ਦੀ ਕੁੜੀ ਲੋਹੜੀ ਮੰਗਣ ਆਈ।

ਉੱਚ-ਨੀਚ ਦੀ ਹੈ ਦੂਰੀ ਮਿਟਾਈ।

ਧੀਆਂ

ਮੈ ਕਹਿਣਾ ਮੇਰੇ ਦੇ ਧੀਆਂ ਹੋਣ,
ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖੂਬ ਪੜਾਉਣਾ ਏ
ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਾਗੂੰ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ
ਜਿਆਦਾ ਲਾਡ ਲਡਾਉਣਾ ਏ।

ਪੁੱਤ ਤਾਂ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦਾ ਨਾਂ ਰੋਲਦੇ,
ਧੀਆਂ ਨੇ ਨਾਂ ਚਮਕਾਉਣਾ ਏ।
ਵੱਡੇ ਹੋ ਕੇ ਪੁੱਤ ਵੰਡਾਉਣ ਜ਼ਮੀਨਾਂ,
ਧੀਆਂ ਨੇ ਦੁੱਖ ਵੰਡਾਉਣਾ ਏ।

ਇਕ ਧੀ ਨੂੰ ਬਣਾਵਾਂਗਾ ਡਾਕਟਰ,
ਦੂਜੀ ਨੂੰ ਟੀਚਰ ਬਣਾਉਣਾ ਏ।

ਲੋਕ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਚਿੜੀਆਂ ਸਮਝਣ,
ਪਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਬਾਜ਼ ਬਣਾਉਣਾ ਏ।

ਧੀ ਦੇ ਜਨਮ ਤੇ ਸਮਾਜ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੁੰਦਾ,
ਪਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣਾ ਏ।

ਹੱਥ ਜੋੜ ਮੈਂ ਕਰਾਂ ਬੇਨਤੀ,
ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਊਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦਵਾਉਣਾ ਏ।

ਧੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਤੰਗ- ਸੋਚ ਕੱਢ ਕੇ,
ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਰਾਹ ਪਾਉਣਾ ਏ।

ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਰੋਕਣ ਦੇ ਲਈ,
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸਮਝਾਉਣਾ ਏ।

ਮਾਂ

ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਹੈ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿਆਰੀ

ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਗਦੀ ਪਿਆਰੀ,

ਮੈਨੂੰ ਰੋਜ਼ ਸਮਝਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਚੰਗੇ ਗੁਣ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਮਾਂ ਬਿਨ ਇੱਕ ਪਲ ਨਹੀਂ ਸਰਦਾ।

ਤੱਕ-ਤੱਕ ਕੇ ਮਨ ਨਹੀਂ ਭਰਦਾ।

ਰੱਬ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ।

ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਬੜਾ ਜੁਲਮ ਹੈ ਢਹਿੰਦਾ

ਮਾਂ ਬਿਨ ਦੁਨੀਆਂ ਸੁੰਨੀ ਜਾਪੇ

ਰੱਬਾ ਨਾ ਖੋਹਵੀਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮਾਪੇ।

ਰਮਾ

ਜਦੋਂ ਸੀਨੇ ਵਿੱਚ ਖੂਬ ਜਾਣ ਨਸਿਆ ਦੇ ਤੀਰ,
ਫਿਰ ਸਟੀਲ ਦੇ ਗਿਲਾਸ ਵਾਂਗੂੰ ਖੜਕੇ ਸਰੀਰ,
ਪੈਦਾ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਓਹੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਕਲਾਂ ਦੀ ਘਾਟ,
ਜਦੋਂ ਮਿਲਦਾ ਨਹੀਂ ਨਸ਼ਾ ਪੈਦਾ ਝੋਟੇ ਵਾਂਗੂੰ ਡਾਟ,
ਪਤਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਗਾਲ ਦਿੰਦਾ ਇਹ ਸਰੀਰ,
ਐਵੇਂ ਫੁਕਰਪੁਣੇ ਚ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਆ ਮੰਡੀਰ,
ਰੋਟੀ ਟੁੱਕ ਖਾਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕੁੱਝ ਸਮਾਂ ਲੰਘ ਜੂ,
ਨਸ਼ੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਓ ਇਕ ਪਲ ਲੰਗਦਾ,
ਦਿਲਾਂ ਓਏ ਨਸ਼ਾ ਚੰਦਰੀ ਆ ਚੀਜ, ਬੰਦਾ ਮਾਰਿਆ ਪਿਆ ਵੀ
ਸਿਵੇ ਵਿੱਚ ਮੰਗਦਾ ,
ਓਏ ਨਸ਼ਾ ਚੰਦਰੀ ਆ ਚੀਜ ਬੰਦਾ ਮਾਰਿਆ ਪਿਆ ਵੀ
ਸਿਵੇ ਵਿੱਚ ਮੰਗਦਾ....

ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ

ਇੱਥਾਂ ਨਾਲ ਬਣੀ ਹੋਈ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਉਸ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੋਸਤੀ ਇੱਕ ਐਸਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਦੋਸਤੀ ਦੋਵੇਂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਨਮੋਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਦੋਸਤੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣਾ ਜਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਬਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਹੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਕੇ ਇਨਸਾਨ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਸਿੱਖਦਾ ਹੈ।

ਪਰਿਵਾਰ:- ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮੂਲ ਸੱਚ ਦਾ ਸਬਕ ਸਿੱਖਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੋ ਰਿਸ਼ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਬੱਚਾ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਬਚਪਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਰਖਦਾ ਹੈ ਉਸ ਵਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਹਰ ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾ ਹੋਣ ਤਾਂ ਇਨਸਾਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬੋਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਬੋਲ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਪਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਰਿਸ਼ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਦੋਸਤੀ:- ਦੋਸਤੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੋਸਤੀ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਸਤੀ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕਈ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਉਹ ਦੋਸਤੀ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਦੋਸਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਉਹ ਮੇਰਾ ਅਧਿਆਪਕ ਹੋਵੇ

ਘੱਲੇ ਰੱਬ ਫਰਿਸ਼ਤਾ ਕੋਈ.....
ਜਿਸਦੀ ਵਧੀਆਂ ਆਦਤ ਹੋਵੇ
ਪੂਰਾ ਗੂਰ ਉਪਦੇਸ਼ੀ ਹੋਵੇ
ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਦੇਸੀ ਹੋਵੇ
ਮੇਰੀ ਹਰ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਫੜ ਲਵੇ,
ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮੇਰਾ ਭੇਤੀ ਹੋਵੇ
ਉਹ ਮੇਰੀ ਜਮਾਤ ਦਾ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ.....
ਜਿਵੇਂ ਬਾਗ ਦਾ ਮਾਲੀ ਹੋਵੇ,
ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਉਹ ਪੇਂਚ ਚੜਾਵੇ.....
ਸਭ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਲਾਲੀ ਹੋਵੇ
ਤੁਹਾਡੀ ਮੈਂ ਤਕਦੀਰ ਬਦਲ ਦੂੰ.....
ਸੱਚੇ ਮਨ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਵੇ
ਸਾਡੇ ਮਨ ਦੀ ਮੈਲ ਇਓਂ ਲਾਹ ਦੇਵੇ.....
ਜਿਓਂ ਧੋਬੀ ਕਪੜੇ ਨੂੰ ਧੋਵੇ
ਉਹ ਮੇਰਾ ਅਧਿਆਪਕ ਹੋਵੇ

ਸੁਨੀਤਾ ਰਾਣੀ

ਲੱਖ ਵਕਾਰ ਪਏ ਨੇ ਅੰਦਰ

ਕਰੋੜ ਕਰੇ ਗੁਨਾਹ

ਕਿਥੋਂ ਜਾ ਬਖਸ਼ਾਈਏ ਬੁੱਲਿਆ

ਮੁੱਕਦੇ ਜਾਂਦੇ ਸਾਹ।।

ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵਕਤ ਦੇਣਾ ਸਿਖੋ

ਪਿਆਰ ਵੀ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਥ ਵੀ ਰਹੇਗਾ

ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਸੱਚੇ

ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਵੀ

ਉਨੇ ਹੀ ਸੱਚੇ ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੋਣ

ਜਿਨੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਅੱਜ ਦੇ ਟਾਈਮ ਵਿੱਚ (ਆਪਣੇ ਜਜ਼ਬਾਤ)

ਆਪਣੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਈ ਰੱਖੋ

ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਮਝਣਾ

ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਕਦਰ ਕਰਨਾ

ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸੱਚਾਈ ਤੇ ਚੰਗਿਆਈ ਦੀ ਭਾਲ ਲਈ ਭਾਵੇਂ

ਦੁਨੀਆਂ ਘੁੰਮ ਲਵੋ, ਜੇ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ

ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਨੀ ਮਿਲਣੀ।

ਬੁਰਾ ਵਕਤ ਉਹ ਤਕੜੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ

ਆਪਣਿਆਂ ਦਾ ਸਹੀ ਭਾਰ ਦੱਸ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਹਰ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ

ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀ ਹੈ

ਸਵੀਕਾਰ

ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਔਰਤ ਦੀ
ਕੋਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ
ਇਹ ਉਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮਨ ਲੈਂਦੇ ਹੋ
ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ
ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ
ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ
ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਸਿਮਰਨ

ਤੈਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਕੰਨਾਂ ਦਾ
ਬੋਲਣਾ ਜੁਬਾਨ ਦਾ
ਲਿਖਣਾ ਕਲਮ ਦਾ
ਤੇ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ
ਖਿਆਲ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਹੈ।

ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਰਾਣੀ

ਅਸਲੀ ਸੁੰਦਰਤਾ

ਤਾਰੀਫ਼ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੀ ਕੀਤੀ
ਤਾਂ ਕੀ ਕੀਤੀ
ਜੇ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਵੀ
ਕੋਈ ਨੁਹਾਰੇ ਨਾ,
ਦਿਖਾਵਾ ਰੂਪ ਦਾ ਕੀਤਾ
ਤੇ ਕੀ ਕੀਤਾ
ਜੇ ਸ਼ਿੰਗਾਰ
ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕੋਈ ਪਛਾਣੇ ਨਾ।

ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ

Art & Craft Section

Session 2024-25

ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਦਸਤਕ

ਧੰਨਵਾਦ ਉਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ, ਰੱਬ ਦਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਇਸ ਕਾਬਿਲ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਕਲਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਜਿੰਨਾਂ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਦੇਖ ਰੇਖ ਹੇਠਾਂ ਮੈਂ ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ, ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਈ ਹਾਂ।

ਅੱਜ ਕਲਾ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗੇ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਇਸ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਕਲਾਕਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੁਝ ਹੀ ਕਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਦੀ ਕਲਾਕਾਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਲਾਕਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਅੰਦਰ ਕਲਾ ਪਾਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਸਿਖਾਈ ਹੈ। ਕਣ-ਕਣ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਕਲਾਕਾਰੀ ਦੇ ਅਦਭੁੱਤ ਨਜ਼ਾਰੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਹਾਂ
ਸਾਨੂੰ ਖਾਮੋਸ਼ ਰਹਿਣ ਦੇ,
ਅਸੀਂ ਜਰਾ ਲਹਿਰ ਗਏ
ਤਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਡੁੰਬ ਜਾਣ ਗੇ।

ਕਲਾ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਅੰਗ ਹੈ। ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਅੰਦਰ ਕਲਾ ਵੱਖਰੀ-ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਅਵਾਜ਼, ਕਿਸੇ ਦੀ ਲਿਖਾਈ, ਕਿਸੇ ਦੇ ਬੋਲਚਾਲ, ਕਿਸੇ ਦੇ ਤੁਰਨ ਦਾ ਸਟਾਈਲ ਸਭ ਕਲਾਵਾਂ ਹਨ। ਉਹ ਕਲਾ ਜੋ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਉਹ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਆਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਤਾਰੇ, ਸੂਰਜ, ਚੰਨ, ਸਭ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕਲਾਕਾਰੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਬਰਤਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਘੁਮਿਆਰ ਵੀ ਕਲਾਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਕਾਰ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਦਰਦਾਂ ਵਾਲੇ ਬੋਲ ਸੁਣਾ ਕੇ
ਚੜਦੀਕਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ,
ਬੀਤ ਗਏ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਕੇ
ਅੱਜ ਦੇ ਨਗਮੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।

ਪੇਂਟਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਨਵੇਂ ਰੰਗ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਕਲਾਕਾਰੀ ਦਾ ਅਦਭੁੱਤ ਨਜ਼ਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਸ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਕਲਾਕਾਰ ਵਾਂਗੂ ਕਲਾਕਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨੇ ਪੂਰੇ ਕਰੋ।

ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੱਸਦੇ ਵੱਸਦੇ ਰਹੋ
ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਚੜਦੀ ਕਲਾ 'ਚ ਰੱਖੇ

ਸ਼ੁੱਭ ਇਛਾਵਾਂ ਸਹਿਤ
ਕੈਲਾਸ਼ ਰਾਣੀ

ਰੰਗ

ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਰੰਗ ਕੁਦਰਤ (ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ) ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਹਨ। ਰੰਗ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਗੁਣ ਹੈ ਕੋਈ ਸਥੂਲ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹਸਥੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਅੱਖ ਦੀ ਪੁਤਲੀ ਰਾਹੀਂ ਦਿਮਾਗ ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਰੰਗਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਹਰ ਖੁਸ਼ੀ ਬੇਰੰਗ ਹੈ। ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਡਾ ਜੀਵਨ ਹੱਸਦਾ ਵੱਸਦਾ ਅਤੇ ਰੰਗਦਾਰ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਸੂਰਜ ਦਾ ਨਿਕਲਣਾ, ਛਿਪਣਾ, ਸਤਰੰਗੀ ਛਾਂ ਪੈਣਾ, ਬਾਰਸ਼ ਦਾ ਮੌਸਮ, ਫੁੱਲ ਬਗੀਚੇ, ਪੰਛੀ, ਉਠਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਪਹਾੜ ਆਦਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਜ਼ਾਰੇ ਹਨ ਜੋ ਰੰਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਾ, ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ, ਭਾਵੁਕ ਹੋਣਾ, ਖਿੜਣਾ ਮਸਤ ਮਲੰਗ ਹੋਣਾ ਆਦਿ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਨ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰੰਗ ਸ਼ਬਦ ਰਹਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਸੁੱਖ, ਅਨੰਦ ਅਤੇ ਮੇਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਡੂੰਘਾ ਸੰਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਰੰਗ ਅਨੇਕ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਸੱਤ ਕਿਸਮ ਦੇ ਰੰਗ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਲਾਲ, ਪੀਲਾ, ਹਰਾ, ਨੀਲਾ, ਸੰਤਰੀ, ਜਾਮਣੀ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨੀ।

ਵਿਗਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹਨਾਂ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਰੰਗ ਮੁੱਢਲੇ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਰੰਗ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਲਾਲ, ਪੀਲਾ, ਨੀਲਾ ਆਦਿ।

ਇਸ਼ੀਤਾ

ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਲਾਲ ਰੰਗ:- ਲਾਲ ਰੰਗ ਗੁੱਸਾ, ਲੜਾਈ, ਖਤਰਾ, ਉਤਸ਼ਾਹ, ਜੋਸ਼, ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਅਤੇ ਖੂਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੀਲਾ ਰੰਗ:- ਪੀਲਾ ਰੰਗ ਰਸਮੀ, ਬਸੰਤ, ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਗਰਮ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੰਤਰੀ :- ਸੰਤਰੀ ਰੰਗ ਤਾਕਤ, ਉਤਸ਼ਾਹ, ਗਰਮੀ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨੀਲਾ ਰੰਗ:- ਨੀਲਾ ਰੰਗ ਠੰਢੇਪਣ, ਸੱਚਾਈ, ਉਦਾਸੀ, ਗੈਰ ਬਦਲਾਅ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ, ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

ਹਰਾ ਰੰਗ:- ਹਰਾ ਰੰਗ ਠੰਢੇਪਣ, ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ, ਉਪਜਾਊ, ਅਰਾਮ ਅਤੇ ਉਨਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

ਬੈਂਗਨੀ ਰੰਗ:- ਬੈਂਗਨੀ ਰੰਗ ਰਾਜ ਘਰਾਨੇ ਅਮੀਰਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਹੈ। ਇਹ ਰੰਗ ਠੰਢਕ ਰਾਜ, ਸਾਜਿਸ਼, ਮੋਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

ਕਾਲਾ ਰੰਗ:- ਇਹ ਰੰਗ ਦੁੱਖ, ਬੁਰਾਈ, ਤਨਾਅ, ਅੰਧਰੇਰੀਣ, ਡਰ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

ਚਿੱਟਾ ਰੰਗ:- ਇਹ ਰੰਗ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸ਼ੁੱਧਤਾ, ਹੌਂਸਲਾ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਆਸ/ਉਮੀਦ ਦਾ ਸੂਚਕ ਹੈ।

ਗ੍ਰੇ ਰੰਗ:- ਇਹ ਤਨਾਅ, ਅੰਧੇਰਾਪਨ, ਡਰ ਅਤੇ ਡੂੰਘੇ ਰਾਜ ਦਾ ਸੂਚਕ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ (ਅਧਿਆਪਕ)

ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਇਸਦਾ, ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ
ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਭੇਦ ਭਾਵ ਤੋਂ
ਸਭ ਨੂੰ ਕਰੀਏ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਦਾਨ
ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ
ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ ਜੋ
ਕਰੀਏ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆ ਦੇ ਸਮਾਨ

ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ
ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ
ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ
ਹੈ ਇਹ ਇੱਕ ਉੱਤਮ ਅਭਿਆਨ।
ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਜਨ-ਸਮੁਦਾਇ ਮਿਲਕੇ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਦਿਨ ਰਾਤ ਬਲੀਦਾਨ।

ਬਸਤਾ ਭਾਰੀ, ਅਧੂਰੀ ਇਮਾਰਤ
ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ
ਤੁਰੰਤ ਹੋਏ ਸਹੀ ਸਮਾਧਾਨ
ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ
ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਧਿਆਨ।

ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੈ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਆਯੋਜਨ
ਸਭ ਨੂੰ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾਨ
ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ
ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ
ਬ੍ਰਿਜ ਕੋਰਸ ਦਾ ਹੈ
ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਠੀਕ ਇੰਤਜਾਮ

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ
ਅਧਿਆਪਕ ਰਹਿਣ ਸਾਵਧਾਨ
ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਜਾਣ ਨਾਲ
ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਜਗ੍ਹਾਂ ਵਧੇਗਾ ਮਾਣ
ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਨੀਤੀ ਕਾਰਨ, ਸਭ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਲਿਆਣ।

ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ

ਛੱਤਰੀ ਮੀਂਹ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀ
ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਅਸੀਂ ਮੀਂਹ
ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਾਂ
ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸ਼ਾਇਦ
ਕਾਮਯਾਬੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿਵਾ ਸਕਦਾ
ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ
ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੀ
ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਮੰਜਿਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ
ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਵਿੱਚ
ਜਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਪਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ
ਹੋਂਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਉਡਾਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਚੰਗੀ ਸੋਚ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ
ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੰਗਾ ਰਸਤਾ ਹੀ
ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਕਲਪਨਾਮਈ ਚਿੱਤਰ

ਕਲਪਨਾ ਕਾਢ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਅਸੀਂ ਅਨੇਕਾਂ ਆਕਾਰ- ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਰੇਲਗੱਡੀ, ਕਾਰ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਆਦਿ ਕਲਪਨਾਈ ਚਿੱਤਰ ਹਨ। ਸੁਤੰਤਰ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਦੁਆਰਾ ਜਿਹੜੇ ਚਿੱਤਰ ਖਿੱਚੇ ਜਾਣ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਲਪਨਾਈ ਚਿੱਤਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਜਨਾ ਬੁੱਧੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਬੁੱਧੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਜੇਕਰ ਮੁੱਢਲੀ ਅਵਸਥਾ ਤੋਂ ਹੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਦੱਬੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਲਪਨਾਮਈ ਚਿੱਤਰ ਕਲਪਨਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਲਪਨਾ ਕੀ ਹੈ- ਮਨੋਭਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਆਲਾਂ ਦੀ ਉਡਾਰੀ। ਕਲਪਨਾਮਈ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਧਤਾ ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਹਰ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਜਨਾਤਮਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਿੱਤਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬੱਚਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਕਿੱਤਾ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵੀ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਕਲਪਨਾਮਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਵੀ, ਚਿੱਤਰਕਾਰ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਆਦਿ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਕਲਪਨਾਮਈ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਬੱਚੇ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਬਝਦੀ ਹੈ।

ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ

ਕਲਾ

ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੁਨਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਛੁਪੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁੰਦਰ ਰਚਨਾ ਮਨੁੱਖ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਬਾਕੀ ਜੀਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਇਸ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਆਮ ਜੀਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜਿਆਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਾਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਬੁੱਧੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਇਆਂ ਕਲਾਕਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਹਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਕ ਕਲਾਕਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਰੰਗਾਂ, ਆਕਾਰਾਂ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੂਪ ਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਲਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਅੰਦਰ ਪਰਖ ਸਿਰਜਨਾ ਦੀ ਅਥਾਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਉਪਜੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਨੂੰ ਸਿਰਜਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਲਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਨਕਲ ਨੂੰ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਸਵੈ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਸਾਧਨ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਕਲਾ ਇਕ ਨਕਲ ਹੈ ਅਦਰੋਂ ਰੁਪਮਾਣ ਹੋਣ ਲਈ ਸੁੰਦਰਤਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕਦਮ ਹੀ ਕਲਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਿਕ ਕਰਨਾ ਹੀ ਕਲਾ ਹੈ।

ਰਬਿੰਦਰ ਨਾਥ ਟੇਗੋਰ “ਰਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਮਨੁੱਖ ਸੱਚ ਨੂੰ ਚਿਤਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਰਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਮਨੁੱਖ ਸੱਚ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਸੱਚ ਹੈ, ਉਹ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਜੋ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਉਹ ਕਲਾ ਹੈ।”

